

Będziemy się zajmować działaniami grup topologicznych na rozmaitościach, rozmaitościach z osobliwościami itp., a interesować nas będą grupy zwarte (raczej Liego) i algebraiczne, a w szczególności reduktywne, takie jak (wypisane w parach, zwarta w algebraicznej): $S^1 \subset \mathbb{C}^*$, $(S^1)^n \subset (\mathbb{C}^*)^n$, $SO(n) \subset SO(n, \mathbb{C})$, $O(n) \subset O(n, \mathbb{C})$, $U(n) \subset GL(n)$, $SU(n) \subset SL(n)$, ...

Definicja 1. G algebraiczna jest *reduktywna*, jeśli istnieje $K \subset G$ zwarta (tj. Liego), która jest gęsta w topologii Zariskiego.

Przykład 2. $\mathbb{C}_+$ (z dodawaniem) nie jest reduktywna, podobnie jak grupa macierzy górnótrójkątnych.

Uwaga 3. Skądinąd znana jest klasyfikacja grup reduktywnych. Każda taka spójna grupa jest postaci $G = \tilde{G}/A$, gdzie $\tilde{G} = G_1 \times \dots \times G_n \times T$; $T = (S^1)^n$ lub $T = (\mathbb{C}^*)^n$ w zależności od tego, czy G jest zwarta, czy algebraiczna; G_i to jednospójne grupy proste (tj. jedyne dzielniki normalne są dyskretne).

Wśród grup prostych istnieją 4 serie grup i 5 grup wyjątkowych: $SU(n) \subset SL(n)$; $SO(2n) \subset SO(2n, \mathbb{C})$; $SO(2n+1) \subset SO(2n+1, \mathbb{C})$; $Sp(n) \subset Sp(n, \mathbb{C})$; G_2 ; F_4 ; E_6 , E_7 , E_8 .

Twierdzenie (bez dowodu) 4. Grupa zwarta bez podgrupy p -adycznej to grupa Liego.

Uwaga 5. Jednospójne grupy Lie odpowiadają algebrom Lie.

Uwaga 6. Na grupie Lie mamy involucję Cartana (macierzowo $A \mapsto \bar{A}^T$) i dla grupy reduktywnej $K = G^\phi$ to podgrupa zwarta gęsta w topologii Zariskiego.

Cytat 7. To nie wynika z ogólnych faktów, to jest efekt przyrodniczy.

Cytat 8. To są konkretne rzeczy, to jest ZOO po prostu

Cytat 9. Torus, to jest torus.

Twierdzenie (bez dowodu) 10. Każda grupa zwarta (reduktywna) ma maksymalny torus i wszystkie one są sprzężone. Ponadto sprzężenia torusa wypełniają grupę zwartą.

Twierdzenie (bez dowodu) 11. Dla G reduktywnej suma sprzężeń torusa jest gęsta w G .

Tak się składa, że G działa na G/H przez przesunięcia.

Przykład 12. $\mathbb{P}^n = U(n+1)/(U(1) \times U(n)) = GL(n+1)/H$, gdzie H to macierze w których w pierwszej kolumnie tylko pierwszy wyraz jest niezerowy.

Możemy wziąć maksymalny torus G i zauważymy, że jego działanie na $\mathbb{P}^n$ ma punkty stałe, no i możemy sobie patrzeć na ilorazy przestrzeni przez działanie, w przypadku $\mathbb{P}^n$ dostaniemy n -sympleks.

Definicja 13 (działanie grupy). To takie ciągłe przekształcenie $G \times X \rightarrow X$, że $(gh)x = g(hx)$.

Jest ono *przechodnie/tranzytywne*, jeśli $\forall_{x,y} \exists_g y = gx$.

Jest ono *wolne*, jeśli $gx = x \implies g = 1$.

Jego *orbita* przez x to $Gx = \{gx : g \in G\}$.

Jego *stabilizator/grupa izotropii* w x to $G_x = \{g \in G : gx = x\}$.

Uwaga 14. Przekształcenie $G/G_x \rightarrow Gx$, $g \mapsto gx$, jest ciągłe, a jeśli G zwarta, to jest homeomorfizmem.

Twierdzenie (bez dowodu) 15. *G algebraiczna, działanie algebraiczne na rozmaitości algebraicznej, to $G/G_x \simeq Gx$ izomorficzne jako rozmaitości algebraiczne.*

Uwaga 16. Jeśli G przemienna, to stabilizatory na jednej orbicie są równe.

Definicja 17. $H \subset G$, to $X^H = \{x \in X : \forall_{h \in H} hx = x\}$.

Uwaga 18. $K \subset H$, to $X^K \supset X^H$.

$H \triangleleft G$, to G/H działa na X^H .

Twierdzenie 19. *X Hausdorffa, G zwarta, to X/G Hausdorffa oraz $X \rightarrow X/G$ jest właściwie domknięte.*

Lemat 20. *X Hausdorffa, to każde dwa zbiory $k_1, k_2 \subset X, k_1 \cap k_2 = \emptyset$ zwarte można rozdzielić.*

Definicja 21. Mówimy, że x i y mają takie same typy orbitowe, jeśli G_x i G_y są sprzężone.

Twierdzenie (bez dowodu) 22. *X zwarta rozmaitość, G zwarta grupa Lie, działanie gładkie, to istnieje skończenie wiele typów orbitowych.*

Definicja 23 (G -ekwiwariantne mapy). G działa na X oraz Y , wtedy $\text{Map}_G(X, Y) = \{f : X \rightarrow Y \mid \forall_g gf(x) = f(gx)\}$.

Uwaga 24. $f : G/H \rightarrow G/K$, G -ekwiwariantne f istnieje, to istnieje $g \in G$ takie, że $gHg^{-1} \subset K$ i wtedy $f(g'H) = gg'g^{-1}K$.

Stwierdzenie 25. $\text{Map}_G(G/H, G/K) = (G/K)^H$.